

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra En Overkomplet

Citation: Drachmann, Holger: "En Overkomplet", i Drachmann, Holger: *En Overkomplet*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 243. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann13valshoot-idm140427077921616/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: En Overkomplet

selv indbefatter netop i kraft af ønsket altid begrebet helhed, fuldkommenhed.

Ulf Brynjulfsen fra *Forsknævret* er blevet til ud af digterens bevidsthed om hævning – deraf den eksaltation og oprethed i Ulf's væsen, der i virkeligheden er et vidnesbyrd om afmagt, og som derfor ingen kan ville gøre til bestanddel af sit ønskebillede af sig selv, heller ikke Drachmann.

Adolf er blevet til ud af digterens drøm om frihed – derfor flyder det selvberørende, det i sig selv hvilende, der er det samme som slutrethed i karakteren, af sig selv fra digterens drøm over i den digtede figur og gør den levende og hel.

Tag skildringen af Adolf ved studentefesten (s. 176): »Hans Kinder glødede, hans Øine tindrede, han lignede saaledes som han stod der og slog ud med Haanden, kraftig, velbygget, hensynsløs og glad-godmodig, med Guitaren under den ene Arm og Glasset i Haanden, en af hine Fortidens Skikkeiser, halv Landsknægt, halv omvankende Sanger.»

Drachmann befinder sig i et selvbedrag, når han over for dette vil gøre den stræbsomme samfundsstøtte gældende som den, der har valgt den bedre del.

Forholdet til brødrene Brandes og dets forløb

Med romanens indledningspassage bliver de uforglemmelige »summers of my heart« omgjort til et narkotikum, der er en fristelse og fare for ungdommen: »Hvormange af os er ikke bleven stikkende i alt dette Dæmpede, Dovne, Drømmende, Duftende, Vuggende, Villeshæmmende? Ingen hjælp os o.s.v. ...«. Med denne drejning af Esrom-somrene over i det negative tager den gennemgående modsigelse fat.

Men digteren er i god tro – helt sandtru i misforståelsen af sig selv. Han er sikker på, at han nu har præsteret det svende- eller mesterstrykke, der skal hæve ham op i jevnhøjde med de beundrede førere – de litterære bedriftsledere, som Rubow kalder brødrene Brandes netop i forbindelse med *En Overkomplet* (s. 85).

Da Drachmann sendte manuskriptet til Edv. Brandes, medgav han

forsendelsen (som også indeholdt den kortere fortælling *Najaden*) det store brev af 17.2.76, der er et så vigtigt aktstykke mht. digterens daværende forståelse af sig selv og sit værk. Yderst veltilfreds med eget arbejde skriver han om romanen:

Jeg føler mig endnu mere stolt derover, fordi jeg i Et og Alt solidarisk med Dig og Din Broder og de ganske Faæ forresten, som kan siges at høre til »Kredsens«, udgiver dette Manuskript fra Kredsen og lige med den knyttede Næve op under Ansigtet paa de durame Literater derhjemme og det stupide Publikum.

Jeg er stolt over at Du og Din Broder efter Gennemlæsningen særlig af den store Fortælling vil kunne rette Jer i Stolen og slaa med Haanden paa Pakken og sige: Se saa, nu har vi ham paa den rette Vei; dette er ægte Varer ...

Om det, han mener at have præsteret med Adolf-figuren, siger han:

Romantikken, som i Begyndelsen af Bogen gør En urolig og uklar paa alle Punkter, sætter sig som en Kruste fast om den anden unge Mand og tvinger ham ud i alle de bløde og svampede Konsekvenser, som vi, Mændene fra 70, nu kan udenad paa vore Fingre og som det er vor Pligt at holde op som et Speil for alle de vaklende Sjæle derhjemme.

Om romanens slutning og Adolfs endelige skæbne hedder det vagt og uklart:

I fuld Harmoni, men ikke en lavet Harmoni, en Harmoni, der lugter af Forfatterens onde Samvittighed og Hensynene til Censuren, ender saa Bogen med at anvise den Overkomplette en Plads, hvor ingen unge Piger behøver at rødme over ham og ingen Fruer at græde Taarer over Sønneken.

Digteren mener selv, at hans roman er vidnesbyrd om en personlig kamp og sejr. Hen mod slutningen af det lange brev skriver han i bedste mening disse usandheder om sig selv: